

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Sisak

KLASA: 041-01/20-03/26
URBROJ: 613-05-20-9

Sisak, 19. listopada 2020.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINANCIJSKOJ REVIZIJI
STRANKE DEMOKRATSKE AKCIJE HRVATSKE ZA 2019.

SADRŽAJ

stranica

I.	MIŠLJENJE	1
II.	PODACI O STRANCI	4
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	4
	Planiranje	5
	Financijski izvještaji	5
III.	REVIZIJA ZA 2019.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Kriteriji za izražavanje mišljenja	10
	Metode i postupci revizije	11
	Nalaz za 2019.	12
	Provedba naloga i preporuka	14

I. MIŠLJENJE

Na temelju odredaba članaka 19. i 21. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 25/19), obavljena je financijska revizija Stranke demokratske akcije Hrvatske (dalje u tekstu: Stranka) za 2019.

Predmet revizije bili su godišnji financijski izvještaji, i to: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilješke uz Bilancu i Bilješke uz Izvještaj o prihodima i rashodima, Financijski plan, Program rada te Izvještaj o primljenim donacijama tijekom godine. Osim godišnjih financijskih izvještaja, predmet revizije bila je i usklađenost poslovanja Stranke sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima koji imaju značajan utjecaj na poslovanje. Revizijom usklađenosti poslovanja obuhvaćena su sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, prihodi, rashodi te imovina, obveze i vlastiti izvori.

Revizija je planirana i obavljena u cilju izražavanja mišljenja jesu li financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama sastavljeni u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, a poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

O financijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim Okvirom profesionalnih načela, standarda i smjernica Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) (Narodne novine 17/20) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

A) BEZUVJETNO MIŠLJENJE O FINACIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, financijski izvještaji Stranke za 2019. sastavljeni su u svim značajnim odrednicama u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Osnova za izražavanje bezuvjetnog mišljenja o financijskim izvještajima

Mišljenje o financijskim izvještajima izraženo je u skladu s ISSAI 200 Temeljnim načelima financijske revizije i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Provjerom financijskih izvještaja u odnosu na kriterije za izražavanje mišljenja nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

B) UVJETNO MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI POSLOVANJA

Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, poslovanje Stranke za 2019. u svim značajnim odrednicama obavljano je u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja, osim u dijelu opisanom u odjeljku Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja.

Osnova za izražavanje uvjetnog mišljenja o usklađenosti poslovanja

Mišljenje o usklađenosti poslovanja izraženo je u skladu s ISSAI 400 Načelima revizije usklađenosti i pripadajućim revizijskim standardima.

Za izražavanje mišljenja pribavljeni su dostatni i primjereni revizijski dokazi.

Činjenice koje su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja opisane su u nastavku.

- Rashodi za službena putovanja u iznosu od 13.856,00 kn ostvareni su na temelju putnih naloga, koji ne sadrže sve propisane podatke. Pojedini putni nalozi ne sadrže svrhu putovanja, nisu naznačena početna i završna stanja brojila te ne sadrže izvješće sa službenog putovanja. Na većini putnih naloga nedostaju potpisi likvidatora, blagajnika i podnositelja obračuna. Datum sastavljanja naloga unesen je nakon datuma već obavljenog službenog puta. (točka 2. Nalaza)

Obveze Stranke

Stranka je obvezna pripremiti, sastaviti i objaviti financijske izvještaje u skladu s primjenjivim okvirom financijskog izvještavanja, uspostaviti unutarnje kontrole u cilju sastavljanja financijskih izvještaja bez pogrešnog iskazivanja zbog prijevare ili pogreške te namjenski i svrhovito koristiti sredstva i voditi poslovanje usklađeno sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima.

Obveze Državnog ureda za reviziju

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI), cilj revizije je steći razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji kao cjelina sastavljeni bez značajno pogrešnog iskazivanja podataka zbog prijevare ili pogreške, provjeriti usklađenost poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima te sastaviti izvješće o obavljenoj reviziji. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije jamstvo da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) uvijek otkriti značajno pogrešno iskazivanje kada ono postoji, jer se revizija obavlja na temelju uzorka.

Obavljanjem revizije, državni revizori procjenjuju rizike značajno pogrešnog iskazivanja podataka u financijskim izvještajima te rizike da se poslovanje ne vodi u skladu sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima. Na temelju procjene rizika određuju revizijski pristup i postupke te pribavljaju dostatne i primjerene revizijske dokaze koji osiguravaju osnovu za izražavanje mišljenja. Također, provjeravaju unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja te unutarnje kontrole koje osiguravaju usklađenost poslovanja.

Državni ured za reviziju izražava mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje o usklađenosti poslovanja sa zakonima, drugim propisima i unutarnjim aktima, navedenim u poglavlju III. REVIZIJA ZA 2019. pod naslovom Kriteriji za izražavanje mišljenja.

II. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je svojstvo pravne osobe stekla u kolovozu 1990. upisom u Registar političkih stranaka, koji vodi Ministarstvo uprave. Sjedište Stranke je Mandaličina 17, Zagreb.

Statutom, koji je donijela Skupština Stranke u rujnu 2018., utvrđeni su ciljevi i način njihova ostvarivanja, prava i obveze članova, tijela Stranke (Skupština, Glavni odbor, Predsjedništvo, predsjednik, Nadzorni odbor i Sud časti), način njihova izbora i opoziva, trajanje mandata, prestanak rada i druga pitanja od interesa za članstvo i rad Stranke. Stranka ima 12 ogranaka: dva općinska (Raša i Gunja) i deset gradskih (Zagreb, Dubrovnik, Zadar, Rijeka, Sisak, Pula, Rovinj, Labin, Umag i Velika Gorica).

U veljači 2016. donesen je Kodeks časti kojim su uređena pravila ponašanja i etičke vrijednosti te Pravilnik o ustroju Stranke kojim je uređeno osnivanje i učlanjenje u ogranke i podružnice, sazivanje sjednica, kandidacijski postupak, odnosi s medijima, međunarodna suradnja i nominiranje kandidata Stranke za izbore.

Skupština je najviše tijelo Stranke koje utvrđuje ciljeve, smjernice i politiku, donosi Program i Statut Stranke te bira i razrješava predsjednika i ostala tijela. Održava se svake četiri godine, a saziva je Predsjedništvo i Glavni odbor Stranke.

Glavni odbor je najviše tijelo Stranke između dva zasjedanja Skupštine i ima 41 člana koje bira Skupština Stranke. Zasjeda najmanje jednom godišnje. Donosi program rada i financijski plan te usvaja financijske izvještaje.

Predsjedništvo je izvršno političko tijelo Stranke. Izvršava odluke Skupštine i Glavnog odbora i provodi program Stranke, raspolaže imovinom i prati ostvarenje financijskog plana.

Nadzorni odbor ima pet članova, nadzire materijalno i financijsko poslovanje te obavlja i druge poslove nadzora na zahtjev Glavnog odbora, Predsjedništva ili predsjednika Stranke.

Sud časti ima tri člana, rješava žalbe na odluku o isključenju iz članstva Stranke, kao i o drugim slučajevima koji su mu dani u nadležnost Statutom ili drugim aktom Stranke.

Predsjednik predstavlja i zastupa Stranku, saziva i predsjedava sjednicama Predsjedništva, usklađuje rad tijela Stranke te obavlja i druge poslove za koje ga ovlasti Skupština i Glavni odbor. U 2019. i u vrijeme obavljanja revizije predsjednik Stranke je Mirsad Srebreniković (izabran na Skupštini Stranke u prosincu 2014. te ponovno u rujnu 2018.).

Koncem 2019. Stranka nije imala zaposlenih. Računovodstvene poslove za Stranku obavlja knjigovodstveni servis. Administrativni poslovi obavljaju se na temelju ugovora zaključenog sa studentskim servisom.

Planiranje

U prosincu 2018., Glavni odbor Stranke donio je godišnji financijski plan i program rada za 2019.

Financijskim planom za 2019. ukupni prihodi planirani su u iznosu od 199.050,00 kn, a ukupni rashodi u iznosu od 193.500,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode od zakupa poslovnog prostora u iznosu od 169.000,00 kn, prihode iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 30.000,00 kn te prihode od financijske imovine u iznosu od 50,00 kn. Planirani rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu od 183.000,00 kn, rashode za donacije (pomoći) u iznosu od 5.000,00 kn, rashode amortizacije u iznosu od 3.000,00 kn te financijske rashode u iznosu od 2.500,00 kn.

Skreće se pozornost da je odredbom članka 50. Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu (Narodne novine 29/19 i 98/19), koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019., propisano da su političke stranke koje vode dvojno knjigovodstvo dužne financijski plan za iduću kalendarsku godinu sastaviti u skladu s propisima kojima se uređuje financijsko poslovanje i računovodstvo neprofitnih organizacija. Odredbom članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, propisano je da se financijski plan neprofitne organizacije sastoji od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Odredbama članka 17. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija, propisano je da se obrazloženje financijskog plana sastoji od obrazloženja skupina prihoda i rashoda te programa, aktivnosti i projekata, koji se planiraju provoditi u godini za koju se donosi financijski plan. Obrazloženje programa, aktivnosti i projekata mora sadržavati poveznicu s programom rada i potrebnim sredstvima za njihovu provedbu.

Programom rada za 2019. utvrđena su temeljna načela i zadaci Stranke. Temeljna načela su afirmacija ljudskih i građanskih prava, demokracija, tržišna privreda i privatno poduzetništvo, unaprjeđenje socijalnih prava, ravnopravnost i afirmacija legitimnih prava nacionalnih manjina, politička zastupljenost Bošnjaka u Republici Hrvatskoj te njihova integracija u javni život. Posebno su naglašeni sljedeći zadaci: osnaživanje Stranke prikupljanjem novih članova, intenzivniji rad ogranaka i registracija članstva, jačanje veza sa svim bošnjačkim asocijacijama te aktivnosti Predsjedništva i Glavnog odbora Stranke. Program rada za 2019. uz ciljeve i planirane aktivnosti sadrži planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije.

Sastavljeni su propisani financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima, Bilanca te Bilješka uz Izvještaj o prihodima i rashodima i Bilješka uz Bilancu. Navedeni financijski izvještaji s propisanim priložima (godišnji financijski plan i program rada za 2019.) te Izvješće o donacijama primljenim tijekom godine) dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i Državnom izbornom povjerenstvu unosom u informacijski sustav za nadzor financiranja u propisanom roku te su objavljeni na mrežnim stranicama Državnog izbornog povjerenstva.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni prihodi ostvareni su u iznosu od 185.437,00 kn, što je 3.877,00 kn ili 2,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane manji za 13.613,00 kn ili 6,8 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	23.954,00	19.247,00	80,3
2.	Prihodi od članarina	660,00	988,00	149,7
3.	Drugi prihodi	164.700,00	165.202,00	100,3
	Ukupni prihodi	189.314,00	185.437,00	98,0

Najznačajniji udjel u ostvarenim prihodima imaju drugi prihodi u iznosu od 165.202,00 kn ili 89,1 % ukupno ostvarenih prihoda. Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu od 19.247,00 kn ili 10,4 % ukupno ostvarenih prihoda, a prihodi od članarina u iznosu od 988,00 kn ili 0,5 % ukupno ostvarenih prihoda. U 2019. nisu ostvareni prihodi iz državnog proračuna, kao ni prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija).

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu od 19.247,00 kn ostvareni su prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 6/11, 27/13, 48/13 – pročišćeni tekst, 2/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 96/16 i 70/17), koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019., Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je na snazi od 24. ožujka 2019., te na temelju pojedinačnih odluka gradova, općina, odnosno županija o financiranju Stranke iz njihovih proračuna. Prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje imaju člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave izabrani s liste grupe birača na način da se utvrdi jednaki iznos sredstava za svakog člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, tako da pojedinoj političkoj stranci pripadaju sredstva razmjerna broju njezinih članova predstavničkog tijela u trenutku konstituiranja predstavničkog tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu, koji je stupio na snagu 24. ožujka 2019., pravo na redovito godišnje financiranje iz sredstava proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave imaju političke stranke koje su prema konačnim rezultatima izbora dobile mjesto člana u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i nezavisni vijećnici.

Stranka je ustrojila evidenciju o naplati prihoda iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u čijim predstavničkim tijelima Stranka ima članove. Prihodi su ostvareni iz proračuna Grada Umaga u iznosu od 14.462,00 kn, Općine Gunja u iznosu od 2.000,00 kn, Sisačko-moslavačke županije u iznosu od 1.785,00 kn i Općine Topusko u iznosu od 1.000,00 kn.

Prihodi od članarina ostvareni su u iznosu od 988,00 kn te se odnose na uplaćenu članarinu članova Stranke. Prema odluci Predsjedništva Stranke (iz prosinca 2018.) utvrđena je jedinstvena godišnja članarina u iznosu od 12,00 kn za sve članove počevši od 2019.

Drugi prihodi ostvareni u iznosu od 165.202,00 kn najvećim dijelom odnose se na prihode ostvarene na temelju ugovora o zakupu dijela prostora u zgradi središnjice Stranke u iznosu od 164.498,00 kn, prihode iz prijašnjih godina od Općine Gunja za redovno financiranje u iznosu od 500,00 kn te prihode od otpisanih obveza u iznosu od 204,00 kn. Ugovor i dodatak ugovora o zakupu dijela prostora zaključeni su s odvjetničkim uredom u prosincu 2013., odnosno u listopadu 2018., a ugovor s trgovačkim društvom u veljači 2014. na neodređeno vrijeme. Prema ugovorima, svaki zakupnik koristi poslovni prostor površine od 851 m² (četvrta i peta etaža zgrade), mjesečna zakupnina iznosi 650 EUR (kunska protuvrijednost prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan plaćanja), a režijski troškovi ugovoreni su u paušalnom iznosu od 250 EUR za trgovačko društvo, odnosno 300 EUR mjesečno za odvjetnički ured te se plaćaju zajedno sa zakupom.

Prema podacima iz Izvještaja o prihodima i rashodima za 2019., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 166.579,00 kn, što je 15.692,00 kn ili 10,4 % više u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su u odnosu na planirane manji za 26.921,00 kn ili 13,9 %.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2018.	Ostvareno za 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Materijalni rashodi	141.092,00	152.551,00	108,1
1.1.	Drugi materijalni rashodi	141.092,00	152.551,00	108,1
2.	Rashodi amortizacije	2.881,00	3.229,00	112,1
3.	Financijski rashodi	6.914,00	2.714,00	39,3
4.	Drugi rashodi	0,00	8.085,00	-
	Ukupni rashodi	150.887,00	166.579,00	110,4
	Ukupni prihodi (veza Tablica broj 1)	189.314,00	185.437,00	98,0
	Višak prihoda	38.427,00	18.858,00	49,1

Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na materijalne rashode koji su ostvareni u iznosu od 152.551,00 kn i čine 91,6 % ukupno ostvarenih rashoda. Svi drugi rashodi (rashodi amortizacije, financijski rashodi i drugi rashodi) ostvareni su u iznosu od 14.028,00 kn i imaju udjel od 8,4 %.

Materijalni rashodi ostvareni u iznosu od 152.551,00 kn u cijelosti se odnose na druge materijalne rashode, i to: rashode za usluge u iznosu od 79.904,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu od 42.358,00 kn, rashode reprezentacije (prigodom sastanaka s članovima ogranaka i delegacijama bošnjačke stranke iz drugih zemalja) u iznosu od 16.433,00 kn i rashode za službena putovanja u iznosu od 13.856,00 kn.

Rashodi za usluge ostvareni u iznosu od 79.904,00 kn odnose se na zakupnine za ogranke Stranke u iznosu od 17.510,00 kn, usluge na temelju zaključenog studentskog ugovora za administrativne poslove u iznosu od 17.311,00 kn, knjigovodstvene usluge u iznosu od 12.500,00 kn, komunalne usluge u iznosu od 14.270,00 kn, usluge telefona, pošte i prijevoza u iznosu od 12.123,00 kn, druge usluge (tisak promidžbenog materijala, HRT pretplata) u iznosu od 5.230,00 kn te usluge tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu od 960,00 kn.

Rashodi za materijal i energiju ostvareni u iznosu od 42.358,00 kn odnose se na energiju (električna, toplinska energija i plin) u iznosu od 39.915,00 kn, na materijal (uredski i potrošni materijal, sredstva za čišćenje i drugo) u iznosu od 1.590,00 kn te na sitan inventar u iznosu od 853,00 kn.

Rashodi za službena putovanja ostvareni u iznosu od 13.856,00 kn odnose se na naknade troškova prijevoza u iznosu od 10.634,00 kn, dnevnice u iznosu od 1.915,00 kn i druge troškove službenih putovanja članova Stranke (cestarina) u iznosu od 1.307,00 kn.

Rashodi amortizacije ostvareni u iznosu od 3.229,00 kn odnose se na obračunanu amortizaciju uredske opreme i namještaja. Amortizacija je obračunana u skladu s propisima.

Financijski rashodi ostvareni u iznosu od 2.714,00 kn najvećim dijelom odnose se na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu od 2.550,00 kn.

Drugi rashodi ostvareni u iznosu od 8.085,00 kn odnose se na otpisana potraživanja za dane predujmove ograncima i članovima Stranke iz prošlih godina. Navedena potraživanja otpisana su na temelju Odluke o rezultatima obavljenog popisa imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2019.

Višak prihoda za 2019. iznosi 18.858,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih razdoblja iznosi 73.461,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 92.319,00 kn.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2019., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana je u iznosu od 141.927,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2019.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2019.	31. prosinca 2019.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	6.569,00	3.340,00	50,8
1.1.	Proizvedena dugotrajna imovina	6.569,00	3.340,00	50,8
2.	Financijska imovina	122.754,00	138.587,00	112,9
2.1.	Novac u banci i blagajni	5.100,00	23.724,00	465,2
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od zaposlenih te za više plaćene poreze i drugo	5.500,00	0,00	-
2.3.	Potraživanja za prihode	112.154,00	114.863,00	102,4
Ukupno imovina		129.323,00	141.927,00	109,7
3.	Obveze	55.862,00	49.608,00	88,8
3.1.	Obveze za rashode	40.258,00	49.188,00	122,2
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	15.604,00	420,00	2,7
4.	Vlastiti izvori	73.461,00	92.319,00	125,7
Ukupno obveze i vlastiti izvori		129.323,00	141.927,00	109,7
Izvanbilančni zapisi		32.000,00	32.000,00	100,0

Ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora iskazana koncem 2019. veća je za 12.604,00 kn ili 9,7 % u odnosu na stanje iskazano početkom godine.

Nefinancijska imovina (proizvedena dugotrajna imovina) u iznosu od 3.340,00 kn odnosi se na uredsku opremu i namještaj.

Financijska imovina u iznosu od 138.587,00 kn odnosi se na potraživanja za prihode u iznosu od 114.863,00 kn i novčana sredstva na računu u iznosu od 23.707,00 kn i u blagajni u iznosu od 17,00 kn.

Potraživanja za prihode u iznosu od 114.863,00 kn odnose se na potraživanja za zakup poslovnog prostora u središnjici Stranke iz 2019. i prijašnjih godina (potraživanja iz 2016., 2017. i 2018. iznose 80.052,00 kn i čine 69,7 % ukupnih navedenih potraživanja). Ukupna potraživanja iskazana koncem godine u cijelosti su dospjela te su do vremena obavljanja revizije (lipanj 2020.) naplaćena u iznosu od 24.951,00 kn. Stranka je slala opomene zakupcima radi naplate potraživanja.

Obveze u iznosu od 49.608,00 kn odnose se na obveze za rashode (prema dobavljačima) u iznosu od 49.188,00 kn i obveze za primljene pozajmice u iznosu od 420,00 kn. Obveze za primljene pozajmice odnose se na ugovor o kratkoročnoj pozajmici u iznosu od 420,00 kn za tekuću likvidnost s rokom otplate od dvije godine (ugovor je zaključen s članom Stranke u srpnju 2019.). Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2020.) podmirene su obveze prema dobavljačima u iznosu od 29.636,00 kn, a obveze za primljenu pozajmicu u iznosu od 420,00 kn nisu podmirene.

Vlastiti izvori u iznosu od 92.319,00 kn odnose se na višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju.

Izvanbilančni zapisi u iznosu od 32.000,00 kn odnose se na zgradu u kojoj je smještena središnjica Stranke za koju se vodi postupak upisa u zemljišnim knjigama.

III. REVIZIJA ZA 2019.

Postupci revizije provedeni su od 8. lipnja do 19. listopada 2020.

Ciljevi i područja revizije

U skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizijskih institucija (ISSAI) i odredbama Zakona o Državnom uredu za reviziju, određeni su ciljevi financijske revizije.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko-računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom političke stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije određena su na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti zbog prijevare ili pogreške. Radi procjene rizika, provjerene su unutarnje kontrole značajne za pripremu, sastavljanje i objavu financijskih izvještaja.

Kriteriji za izražavanje mišljenja

Kriteriji za izražavanje mišljenja o financijskim izvještajima su:

1. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, koji je na snazi od 24. ožujka 2019.
2. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14)
3. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15, 25/17, 96/18 i 103/18 – ispravak)
4. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15, 67/17 i 115/18).

Kriteriji za izražavanje mišljenja o usklađenosti poslovanja su:

1. Zakon o političkim strankama (Narodne novine 76/93, 111/96, 164/98, 36/01 i 28/06)
2. Zakon o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, koji je bio na snazi do 24. ožujka 2019.
3. Zakon o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendum, koji je na snazi od 24. ožujka 2019.
4. Pravilnik o načinu vođenja evidencija i izdavanja potvrda o primitku dobrovoljnih priloga (donacija) i članarina, izvješćima o primljenim donacijama za financiranje izborne promidžbe i izvješćima o troškovima (rashodima) izborne promidžbe te financijskim izvještajima za financiranje izborne promidžbe (Narodne novine 50/11, 93/11 i 55/13), koji je bio na snazi do 1. kolovoza 2019.

5. Pravilnik o načinu vođenja evidencija, izdavanja potvrda te unosa izvješća o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma u informacijski sustav za nadzor financiranja (Narodne novine 71/19), koji je na snazi od 1. kolovoza 2019.
6. Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija
7. Zakon o porezu na dohodak (Narodne novine 115/16, 106/18 i 121/19)
8. Pravilnik o porezu na dohodak (Narodne novine 10/17, 128/17, 106/18, 1/19 i 80/19)
9. Pravilnik o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15)
10. Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu
11. Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija
12. Statut
13. Program rada Stranke demokratske akcije Hrvatske za 2019. godinu i Financijski plan za 2019. godinu.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima uspoređeni su s podacima iz prethodnog razdoblja i s podacima iz plana, u cilju utvrđivanja područja rizika. Također, pri utvrđivanju područja rizika, korištene su objave u elektroničkim medijima, tisku te na mrežnim stranicama. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Provjerena je dosljednost primjene zakona, drugih propisa i unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke provjerene metodom uzorka. Također, korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi s prihodima iz proračuna, članarinama i drugim prihodima. Obavljena je provjera ulaznih računa, dokumentacije u vezi s rashodima za službena putovanja, reprezentaciju, usluge telefona, pošte i prijevoza te drugim rashodima. Obavljeni su razgovori s odgovornim osobama Stranke i pribavljena obrazloženja u vezi s pojedinim poslovnim događajima.

Nalaz za 2019.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: djelokrug i unutarnje ustrojstvo, sustav unutarnjih kontrola, planiranje, računovodstveno poslovanje, financijski izvještaji, prihodi, rashodi, imovina te obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2019. utvrđene su nepravilnosti i propusti koje se odnose na računovodstveno poslovanje i rashode u dijelu koji se odnosi na rashode za službena putovanja.

1. Računovodstveno poslovanje

- 1.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema Zakonu o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumu te propisima o računovodstvu za neprofitne organizacije. Utvrđene nepravilnosti u području računovodstvenog poslovanja odnose se na popis imovine i obveza.

Odluka o godišnjem popisu imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca 2019. donesena je u prosincu 2019. Navedenom Odlukom imenovana su dva člana i predsjednik komisije za popis imovine i obveza u središnjici Stranke. Odluke o popisu imovine i obveza unutar ogranaka nisu donesene.

Popisna komisija je početkom siječnja 2019. sastavila Izvješće o obavljenom popisu imovine i obveza te ga dostavila predsjedniku Stranke na usvajanje. Prema navedenom Izvješću, nisu utvrđeni viškovi ni manjkovi imovine niti su tijekom 2019. nabavljena nova osnovna sredstva. Nadalje, u Izvješću je navedeno da su članovi komisije izvršili uvid u poslovne knjige i zaključili iz dokumentacije da završni izvještaj za 2019. u svojim poslovnim knjigama iskazuje vrijednost imovine u iznosu od 150.012,00 kn i obveza u iznosu od 49.791,00 kn raščlanjeno prema stavkama Bilance. Također, predloženo je isknjižiti osnovna sredstva iz poslovnih knjiga koja nisu u upotrebi čija je sadašnja vrijednost nula, otpisati obveze za pozajmice u iznosu od 204,00 kn te potraživanja za dane predujmove ograncima i članovima Stranke (za potrebe predizbornih skupova) iz prijašnjih godina u iznosu od 8.085,00 kn. Na temelju Odluke o rezultatima obavljenog popisa, navedena imovina i obveze isknjiženi su iz poslovnih knjiga.

Obavljeni popis imovine i obveza nije cjelovit jer obuhvaća samo imovinu i obveze u središnjici Stranke, a ne i u ograncima Stranke.

Prema odredbama članka 19. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija dužna je najmanje jednom i to na kraju svake poslovne godine popisati imovinu i obveze sa stanjem na datum bilance radi usklađenja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Državni ured za reviziju nalaže donijeti odluku o popisu te popisati imovinu i obveze za Stranku u cjelini u skladu sa Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

2. Rashodi

- 2.1. Prema podacima iz Izvještaja o приходима i rashodima neprofitnih organizacija za 2019., ukupni rashodi ostvareni su u iznosu od 166.579,00 kn.

Vrijednosno značajniji udjel u ukupno ostvarenim rashodima imaju materijalni rashodi u iznosu od 152.551,00 kn ili 91,6 % ukupno ostvarenih rashoda.

U okviru materijalnih rashoda evidentirani su i rashodi za službena putovanja u iznosu od 13.856,00 kn ostvareni na temelju jedanaest putnih naloga, a odnose se na naknadu troškova prijevoza (naknada za korištenje privatnog automobila u službene svrhe u iznosu od 2,00 kn po prijeđenom kilometru) u iznosu od 10.634,00 kn, dnevnice u iznosu od 1.915,00 kn i druge troškove službenih putovanja (cestarina) članova stranke u iznosu od 1.307,00 kn. Rashodi za službena putovanja u inozemstvo ostvareni su u iznosu od 4.257,00 kn (dva putna naloga), a za službena putovanja u tuzemstvo u iznosu od 9.599,00 kn (devet putnih naloga).

Putni nalozi ne sadrže sve potrebne elemente. Pojedini putni nalozi ne sadrže svrhu putovanja, nisu naznačena početna i završna stanja brojila te ne sadrže izvješće sa službenog putovanja. Na većini naloga nedostaju potpisi likvidatora, blagajnika i podnositelja obračuna. Datum sastavljanja naloga unesen je nakon datuma već obavljenog službenog puta.

Prema odredbama članka 8. Pravilnika o porezu na dohodak, izdaci za službena putovanja (dnevnice, naknade prijevoznih troškova, naknade korištenja privatnog automobila u službene svrhe, troškovi noćenja i drugo) obračunavaju se na temelju urednog i vjerodostojnog putnog naloga i priloženih isprava kojima se dokazuju izdaci i drugi podaci navedeni na putnom nalogu. Neovisno u kojem obliku se izdaje, putni nalog kao vjerodostojna isprava sadrži osobito sljedeće podatke: nadnevak izdavanja, ime i prezime osobe koja se upućuje na službeno putovanje, mjesto u koje osoba putuje, svrha putovanja, vrijeme trajanja putovanja, vrijeme kretanja na put, podatke o prijevoznom sredstvu kojim se putuje (ako se putuje automobilom potrebno je navesti marku i registarsku oznaku automobila, početno i završno stanje brojila – kilometar/sat), vrijeme povratka s puta, potpis ovlaštene osobe, obračun troškova, likvidaciju obračuna te izvješće s puta. Uz putni nalog obvezno se prilažu isprave kojima se dokazuju nastali izdaci i to osobito: računi za cestarine, računi za parking, putne karate ili u iznimnim i opravdanim slučajevima preslike putnih karata, računi za smještaj i drugo, bez obzira na način podmirjenja izdataka.

U skladu s odredbama članka 17. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, knjiženje i evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama temelji se na vjerodostojnim, istinitim, urednim i prethodno kontroliranim knjigovodstvenim ispravama. Knjigovodstvena isprava je uredna kada se iz nje nedvosmisleno može utvrditi mjesto i vrijeme njezina sastavljanja i njezin materijalni sadržaj. Vjerodostojna je knjigovodstvena isprava koja potpuno i istinito odražava nastali poslovni događaj.

Državni ured za reviziju nalaže obračunavati i isplaćivati troškove službenih putovanja na temelju naloga za službeno putovanje koji sadrži sve propisane podatke u skladu s odredbama Pravilnika o porezu na dohodak i Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Stranka u cijelosti prihvaća Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji.

Provedba naloga i preporuka

- 1.1. Državni ured za reviziju obavio je financijsku reviziju Stranke za 2018., o čemu je sastavljeno Izvješće. O financijskim izvještajima izraženo je bezuvjetno mišljenje, a o usklađenosti poslovanja uvjetno mišljenje. Revizijom za 2019. provjereno je je li Stranka postupila prema nalogima i preporukama danim u prošloj reviziji, u skladu s Planom provedbe naloga i preporuka.

U tablici u nastavku navode se nalozi i preporuke iz prošle revizije i njihov status.

Tablica broj 4

Provedba naloga i preporuka iz prošle revizije

Redni broj	Naziv područja ili potpodručja	Godina prošle revizije	Nalog ili preporuka	Rok prema Planu provedbe naloga i preporuka	Status
	1	2	3	4	5
1.	Program rada	2018.	U godišnjem programu rada uz ciljeve i planirane aktivnosti navesti planirane rashode prema vrstama i iznosima te izvore financiranja kako bi se omogućilo učinkovitije upravljanje i kontrola financijskih sredstava.	1. 1. 2020.	provedeno
2.	Računovodstveno poslovanje	2018.	Blagajničko poslovanje voditi u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.	1. 1. 2020.	provedeno
3.		2018.	Obavljati popis imovine i obveza u skladu sa Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija te donijeti odluku o popisu i popisati cjelokupnu imovinu i obveze unutar središnjice i ogranaka Stranke.	1. 1. 2020.	djelomično provedeno
4.	Rashodi	2018.	Na knjigovodstvenim ispravama (računima) navesti aktivnosti na koje se poslovni događaj odnosi kako bi se potvrdilo da su sredstva korištena radi ostvarivanja ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe.	1. 1. 2020.	provedeno

Obrazloženje danog naloga koji je djelomično proveden daje se u nastavku:

- U vezi s nalogom o obavljanju popisa imovine i obveza u skladu sa Zakonom o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, Odlukom o imenovanju popisne komisije određeno je vrijeme, odnosno datum popisa, rokovi obavljanja popisa i dostavljanja izvještaja popisne komisije zakonskom predstavniku. Popis imovine i obveza i nadalje nije cjelovit jer obuhvaća samo imovinu i obveze u središnjici Stranke, a ne i u ograncima Stranke (odluke o popisu imovine i obveza unutar ogranaka nisu donesene).

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema nalogu Državnog ureda za reviziju, koji nije u cijelosti proveden.

- 1.2. *Stranka je suglasna sa statusom naloga i preporuka.*